

Το «τέλος της ανεμελιάς» και η «ενισχυμένη Ευρώπη»

Σε άρθρο της για την εξέλιξη της Ευρώπης σε «σφαιρική πολιτική δύναμη» («Financial Times» - 25/8/2022), η γαλλίδα υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων Λοράνς Μπον θεωρεί πως, μέσω του πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία, η Ευρώπη βγαίνει ενισχυμένη. Επικαλούμενη τη ρήση του Ζαν Μονέ περί «σφρηλάτωσης της Ευρώπης στις κρίσεις», προβάλλει τον μετασχηματισμό της σε παγκόσμια πολιτική δύναμη ως «επείγουσα συλλογική προτεραιότητα για όλους μας». Η φωνή της Λοράνς Μπον έρχεται να θυμίσει τις πρωτοβουλίες του Εμανουέλ Μακρόν για ουσιαστική αναβάθμιση της ΕΕ. Επαναλαμβάνοντας πολλές από τις γενικές γραμμές των σχεδιασμών του, η κ. Μπον

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΥ
ΚΑΚΛΙΚΗ

σημειώνει ότι η ουκρανική κρίση επιταχύνει την εξέλιξη της Ευρώπης σε μια «πλήρως ανεπτυγμένη κυρίαρχη πολιτική δύναμη». Επσημαίνει, παράλληλα, την υπάρχουσα ευρωπαϊκή οικονομική ισχύ προχωρώντας σε αναφορές στην «Οικονομική Ευρώπη» με το ισχυρό ενιαίο νόμισμα, την – μετά την πανδημία – ανάπτυξη συγκλινουσών οικονομικών δομών και κοινής δημοσιονομικής ικανότητας όπως και τη θέση των βάσεων για μια «Ευρώπη της Υγείας» σε σχέση με την αγορά εμβολίων.

Δεν αποκλείεται η «αισιοδοξία» της γαλλίδας υπουργού να αντιμετωπισθεί συγκρατητικά τη στιγμή κατά την οποία

το «ενεργειακό» και το αλληλένδετο με αυτό «οικονομικό» εξακολουθούν να αποτελούν τους κύριους προβληματισμούς των ευρωπαϊκών ηγεσιών, οι οποίες προσπαθούν να βρουν σημεία στήριξης και ενεργειακές διεξόδους συνιστώντας πνεύμα εξοικονόμησης ενέργειας. Οι πρόσφατες δηλώσεις γερμανών ιθυνόντων και εκείνη του γάλλου προέδρου περί του «τέλους της ανεμελιάς» αντικατοπτρίζουν τη σοβαρότητα της κατάστασης. Όμως, η επαναφορά στο ταραγμένο ευρωπαϊκό προσκίνητο των οραμάτων του Εμανουέλ Μακρόν δεν θα έπρεπε να εκληφθεί ως ουτοπική πρωτοβουλία τη στιγμή που «το πλοίο κινδυνεύει να γείρει». Ασφαλώς και η προτεραιότητα θα δοθεί στα επείγοντα και στη θεραπεία των τραυμάτων της ρωσικής εισβολής, καλό όμως είναι η Ευρώπη, ως πολιτική δύναμη και όχι ως τεχνοοικονομικός σχηματισμός, να ετοιμάζεται με συγκεκριμένα σχέδια για τη μεθεπομένη. Όταν η γαλλίδα υπουργός θίγει το θέμα της «ευρωπαϊκής άμυνας» και προχωρεί σε εκείνο της «Ευρώπης της βιομηχανικής κυριαρχίας» και της ταχείας ενεργειακής μετάβασης προκειμένου να διασφαλιστεί η εδραίωση της «ευρωπαϊκής ενεργειακής κυριαρχίας σε βιώσιμες βάσεις», θα ήταν τουλάχιστον περιέργοι οι Ευρωπαίοι να επικεντρωθούν στα τρέχοντα αμελώντας το απώτερο μέλλον της Ένωσης. Για την Ευρώπη, που σήμερα κινδυνεύει να δει τους δημοκρατικούς θεσμούς της να κλονίζονται από τη μαζική πλέον εμφάνιση λαϊκιστικών δυνάμεων, η γαλλίδα πολιτικός προσθέτει ως σοβαρή παράμετρο ενίσχυσής της τη συνέχιση της επιβεβαίωσης της ευρωπαϊκής ταυτότητας «ως δύναμης δημοκρατίας εδραιωμένης στο κράτος δικαίου». Καταλήγοντας στο ξεχωριστό σημασίας θέμα της καθιέρωσης της ΕΕ ως «γεωπολιτικής δύναμης».

Η Ευρώπη μπορεί να δει πολλά απ' όσα έχει οικοδομήσει να καταρρέουν. Στα ενδότερά της ο πόλεμος συνεχίζεται, στα σύνορά της δυνάμεις ανέλεγκτες τείνουν να ακολουθήσουν το «παράδειγμα Πούτιν» ενώ σε Μέση και Απω Ανατολή το κλίμα ανασφάλειας κυριαρχεί πάντα. Μιλάμε για το μέλλον της Ευρώπης και την ασφάλειά της. Και όταν άλλες συλλογικές προτάσεις λείπουν, ο συγκροτημένος λόγος πρέπει τουλάχιστον να γίνεται ακουστός. Και όχι μόνο από εκείνους που εξακολουθούν να διατηρούν το ευρωπαϊκό όραμα χωρίς να περιορίζουν τους ορίζοντές τους στα εθνικά σύνορά τους.